

Львівський національний університет імені Івана Франка
Філологічний факультет
Катедра слов'янської філології імені професора Іларіона Свенціцького

“ЗАТВЕРДЖУЮ”

В.о. декана філологічного
факультету
доц. Крохмальний Р.О.

“31” серпня 2023 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ПРАКТИЧНА СТИЛІСТИКА ЧЕСЬКОЇ МОВИ

галузь знань	<u>03 Гуманітарні науки</u>
спеціальність	<u>035 Філологія</u>
спеціалізація	<u>035.038 слов'янські мови та літератури (переклад включно), перша – чеська,</u>
факультет	<u>філологічний</u>

Робоча програма навчальної дисципліни „Практична стилістика чеської мови” для студентів I курсу другого (магістерського) рівня вищої освіти за спеціальністю 035 Філологія, спеціалізацією 035.038 слов'янські мови та літератури (переклад включно), перша – чеська, “31” серпня 2023 року.

Розробник: **Лобур Надія Володимирівна**, доцент катедри слов'янської філології імені професора Іларіона Свенціцького, кандидат філологічних наук, доцент.

Робочу програму розглянуто на засіданні катедри слов'янської філології імені професора Іларіона Свенціцького

Протокол від “31” серпня 2023 року № 1

Завідувач катедри слов'янської філології імені професора Іларіона Свенціцького

“31” серпня 2023 року

 (доц. Сорока О.Б.)

Затверджено Вченою радою філологічного факультету

Протокол від “31” серпня 2023 року № 1

“31” серпня 2023 року Голова

 (доц. Крохмальний Р.О.)

1. Опис навчальної дисципліни

Курс «Практична стилістика чеської мови» належить до засадничих дисциплін лінгвістичного циклу підготовки філологів, і є своєрідним підсумком студій лінгвістичних дисциплін другого магістерського рівня вищої освіти спеціалізації 035.038 слов'янські мови і літератури (переклад включно), перша – чеська. Стилiстика, базуючись на знаннях про природу семантики та форм мовних одиниць, здобутих студентами під час вивчення „Чеської мови”, вивчає специфіку стилів мови, характеризує особливості кожного стилю, закономірності його внутрішньоструктурної організації, з'ясовує засоби й прийоми реалізації мовних одиниць в усному й писемному мовленні, в текстах різних стилів і жанрів.

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни
		денна форма навчання
Кількість кредитів – 5	Галузь знань <u>03 Гуманітарні науки</u> напрямок підготовки	Нормативна
Модулів – 1	Спеціальність 035 Філологія	Рік підготовки: 1-й (магістри)
Змістових модулів – 2	Спеціалізація 035.036 слов'янські мови та літератури (переклад включно), перша - чеська	
Заг. кількість годин – 150		Семестр 1-й
		Лекції 16 год.
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 3 самостійної роботи студента – 6,4	Освітньо-кваліфікаційний рівень: магістр	Практичні 32 год.
		Самостійна робота 102 год.
		Вид контролю: залік

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Метою викладання дисципліни є ознайомлення студентів з особливостями функціональних стилів сучасної чеської мови, засвоєння норм літературної мови та формування навичок правильного використання різних мовних засобів, що сприятиме підвищенню загальної мовної компетенції та розвиватиме навички мовностилістичного аналізу текстів різних функціональних стилів.

Завдання викладання дисципліни полягає у наданні студентам теоретичних та практичних знань для розуміння й аналізу текстів усіх стилів мови і мовлення; дати загальну характеристику жанрової структури стилів сучасної чеської мови; показати роль фонетичних, лексичних, граматичних, синтаксичних засобів у творенні чеських текстів різного стилю; навчити студентів виконувати стилістичний розбір тексту; навчити

розрізняти нормативні і ненормативні елементи на всіх рівнях мовної системи в текстах різних стилів.

У результаті вивчення даного курсу студент повинен

знати: - теоретичний інструментарій, основні поняття і категорії теоретичної та практичної стилістики;

- основні різновиди функціональних стилів літературної чеської мови;
- основні критерії їх класифікації;
- загальні та специфічні ознаки стилів чеської мови;
- особливості жанрового наповнення кожного зі стилів.

уміти: - дати визначення понять стилістика, стиль, функціональна стилістика, функціональний стиль;

- правильно визначати приналежність певного тексту до конкретного стилю;
- розрізняти нормативні і ненормативні елементи на всіх рівнях мовної системи в текстах різних стилів;
- виділяти й пояснювати стилістичні ознаки мовних одиниць у текстах усіх стилів;
- застосовувати стилістичні прийоми, способи використання мовного матеріалу відповідно до умов і цільової настанови;
- свідомо добирати найдоцільніші фонетичні, лексичні, фразеологічні і граматичні засоби в усному та писемному мовленні відповідно до стилю й експресивно-емоційної спрямованості висловлювання.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен розвивати та вдосконалювати

загальні компетентності (ЗК):

- Здатність до пошуку, опрацювання та аналізу інформації з різних джерел.
- Уміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.
- Здатність спілкуватися іноземною мовою.
- Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів економічної діяльності).

фахові компетентності (ФК):

- Здатність вільно орієнтуватися в різних лінгвістичних напрямках і школах.
- Здатність критично осмислювати історичні надбання та новітні досягнення філологічної науки.
- Здатність застосовувати поглиблені знання з обраної філологічної спеціалізації для вирішення професійних завдань.
- Здатність вільно користуватися спеціальною термінологією в обраній галузі філологічних досліджень.
- Усвідомлення ролі експресивних, емоційних, логічних засобів мови для досягнення запланованого прагматичного результату.

програмні результати навчання:

- Оцінювати власну навчальну та науково-професійну діяльність, будувати і втілювати ефективну стратегію саморозвитку та професійного самовдосконалення.
- Упевнено володіти державною та іноземною мовами для реалізації письмової та усної комунікації, зокрема в ситуаціях професійного й наукового спілкування; презентувати результати досліджень державною та іноземною мовами.
- Застосовувати знання про експресивні, емоційні, логічні засоби мови та техніку мовлення для досягнення запланованого прагматичного результату й організації успішної комунікації.
- Аналізувати, порівнювати і класифікувати різні напрями і школи в лінгвістиці.
- Характеризувати теоретичні засади (концепції, категорії, принципи, основні поняття тощо) та прикладні аспекти обраної філологічної спеціалізації.
- Доступно й аргументовано пояснювати сутність конкретних філологічних питань, власну точку

- зору на них та її обґрунтування як фахівцям, так і широкому загалу, зокрема особам, які навчаються.
- Створювати, аналізувати й редагувати тексти різних стилів та жанрів.
 - Обирати оптимальні дослідницькі підходи й методи для аналізу конкретного лінгвістичного чи літературного матеріалу.
 - Володіти на високому рівні чеською мовою для здійснення професійної діяльності.

3. Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Nauka o stylu: teoretické zásady.

Тема 1. Stylistika jako lingvistická disciplína, její předmět a cíl zkoumání. Vymezení a definice stylistiky.

Тема 2. Stylový potenciál jazyka (funkční spektrum jazyka).

Тема 3. Zákonitosti výběru jazykových prostředků. Objektivní stylové faktory. Subjektivní stylové faktory.

Тема 4. Stylová hodnota výrazových prostředků lexikálních podle příslušnosti k funkčním stylovým oblastem.

Тема 5. Stylistika prostředků gramatických.

Змістовий модуль 2. Funkční styly češtiny.

Тема 6. Styl prostě sdělovací.

Тема 7. Styl odborný.

Тема 8. Styl umělecký.

Тема 9. Styl publicistický.

Тема 10. Administrativní styl a jeho jazykové výrazové prostředky.

Тема 11. Rétorický styl.

4. Структура навчальної дисципліни

Назви змістовних модулів і тем	Кількість годин			
	Денна форма			
	Усього	л	п	ср
<i>Змістовий модуль 1. Nauka o stylu: teoretické zásady</i>				
Тема 1. Stylistika jako lingvistická disciplína, její předmět a cíl zkoumání. Vymezení a definice stylistiky.	4	1	1	2
Тема 2. Stylový potenciál jazyka (funkční spektrum jazyka).	4	1	1	2
Тема 3. Zákonitosti výběru jazykových prostředků. Objektivní stylové faktory. Subjektivní stylové faktory.	4	0,5	0,5	3
Тема 4. Stylová hodnota výrazových prostředků lexikálních podle příslušnosti k funkčním stylovým oblastem.	4	0,5	0,5	3
Тема 5. Stylistika prostředků gramatických.	4	1	1	2
<i>Змістовий модуль 2. Funkční styly češtiny.</i>				
Тема 6. Styl prostě sdělovací.	23	2	6	15
Тема 7. Styl odborný.	25	2	8	15
Тема 8. Styl umělecký.	23	2	6	15
Тема 9. Styl publicistický.	19	2	2	15
Тема 10. Administrativní styl a jeho jazykové výrazové prostředky.	19	2	2	15
Тема 11. Rétorický styl.	21	2	4	15
Усього годин	150	16	32	102

5. Теми практичних занять

	Назва теми	Кількість практичних занять
1	Stylistika jako lingvistická disciplína, její předmět a cíl zkoumání. Vymezení a definice stylistiky.	1
2	Stylový potenciál jazyka (funkční spektrum jazyka).	1
3	Zákonitosti výběru jazykových prostředků. Objektivní stýlotvorné faktory. Subjektivní stýlotvorné faktory.	0,5
4	Stylová hodnota výrazových prostředků. lexikálních podle příslušnosti k funkčním stylovým oblastem.	0,5
5	Stylistika prostředků gramatických.	1
6	Styl prostě sdělovací.	6
7	Styl odborný.	8
8	Styl umělecký.	6
9	Styl publicistický.	2
10	Administrativní styl a jeho jazykové výrazové prostředky.	2
11	Rétorický styl.	4
	Разом	32

На практичних заняттях студенти аналізують доцільність добору мовних засобів, зумовлених конкретним завданням мовного спілкування, визначають приналежність речення або тексту до певного функціонального стилю.

6. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Stylistika jako lingvistická disciplína, její předmět a cíl zkoumání. Vymezení a definice stylistiky.	2
2	Stylový potenciál jazyka (funkční spektrum jazyka).	2
3	Zákonitosti výběru jazykových prostředků. Objektivní stýlotvorné faktory. Subjektivní stýlotvorné faktory.	3
4	Stylová hodnota výrazových prostředků. lexikálních podle příslušnosti k funkčním stylovým oblastem	3
5	Stylistika prostředků gramatických.	2
6	Styl prostě sdělovací.	15
7	Styl odborný.	15
8	Styl umělecký.	15
9	Styl publicistický.	15
10	Administrativní styl a jeho jazykové výrazové prostředky.	15
11	Rétorický styl.	15
	Разом	102

Самостійна робота включає опрацювання студентами окремих питань, що не розглядаються на практичних заняттях, виконання вправ і завдань, які сприяють закріпленню набутих навичок стилістичного аналізу тексту, підготовку до модульних контрольних робіт.

7. Методи навчання

Під час викладання курсу використовуються такі методи навчання: лекція, бесіда, розповідь, пояснення, дискусія, презентація, вправи, інформаційно-ілюстративний метод, метод проблемного викладу, метод спостереження, метод аналізу, частково-пошуковий метод, методи стимулювання і мотивації навчально-пізнавальної діяльності.

8. Методи контролю

Для визначення успішності навчання використовуються контрольні заходи. Контрольні заходи включають поточний контроль. Поточний контроль здійснюється під час проведення практичних занять і має на меті перевірку рівня підготовленості студента до виконання конкретного завдання. Під час вивчення даної дисципліни використовуються такі форми поточного контролю: поточне усне опитування; письмова контрольна робота (модуль), тестові завдання, письмові завдання на запропоновану тему.

Під час вивчення даної дисципліни передбачена така форма семестрового контролю: залік.

9. Розподіл балів, які отримують студенти

Підсумковий семестровий контроль передбачений у формі заліку через виставлення оцінки за результатами поточної успішності. Оцінювання поточної успішності проводиться за 100-бальною шкалою. Максимальна кількість балів – 100. Бали за поточну успішність нараховуються так (подано максимальну кількість балів, яку може набрати студент):

- практичні/самостійні (усні, письмові) тощо: 40% семестрової оцінки; максимальна кількість балів - 40
- письмові контрольні роботи (модулі): 60% семестрової оцінки; максимальна кількість балів - 60

Поточне оцінювання та самостійна робота		Су- ма
Змістовий модуль 1	Змістовий модуль 2	
30 балів, з них:	70 балів, з них:	
<ul style="list-style-type: none"> • Виконання домашніх завдань, активність на практичних заняттях – 10 • Контрольна робота (Письмове опитування за темами лекційних та практичних занять змістового модуля 1) – 20 	<ul style="list-style-type: none"> • Виконання домашніх завдань, активність на практичних заняттях – 15 • Написання текстів різних стилів і жанрів – 15 • Контрольна робота (Письмове опитування за темами лекційних та практичних занять змістового модуля 2) – 40 	100

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Оцінка за шкалою ECTS		Оцінка в балах	Оцінка за національною шкалою		залик
			екзамен, диференційований	залик	
A	відмінно	90 – 100	відмінно	5	зараховано
B	дуже добре	81-89	добре	4	

C	добре	71-80			
D	задовільно	61-70	задовільно	3	
E	достатньо	51-60			
FX (F)	незадовільно	0-50	незадовільно	2	не зараховано

10. Методичне забезпечення

Методичне забезпечення дисципліни складається з:

- конспекту лекцій;
- презентацій;
- комплекту практичних завдань;
- комплекту завдань для письмових опитувань;
- списку рекомендованої літератури.

11. Рекомендована література

основна

1. HOFFMANNOVÁ, J., HOMOLÁČ, J., CHVALOVSKÁ, E., JÍLKOVÁ, L., KADERKA, P., MAREŠ, P. a MRÁZKOVÁ, K. Stylistika mluvené a psané češtiny. Praha: Academia, 2016.
2. ČECHOVÁ, M. – CHLOUPEK, J. – KRČMOVÁ, M. – MINÁŘOVÁ, E.: Stylistika současné češtiny. Praha: ISV, 1997.
3. ČECHOVÁ, M. Čeština - řeč a jazyk. Praha: SPN - pedagogické nakladatelství, 2011.
4. MINÁŘOVÁ, E. Stylistika češtiny. Brno: Masarykova univerzita, 2009.
5. MACUROVÁ, A. Komunikace v textu a s textem. Praha: Univerzita Karlova, Filozofická fakulta, 2016. Funkční stratifikace češtiny: textová cvičebnice s klíčem. Olomouc: Univerzita Palackého, 2011.
6. ČMEJRKOVÁ, S. Reklama v češtině. Voznice: Leda, 2000. Encyklopedický slovník češtiny. Praha: Lidové noviny, 2002.
7. BEČKA, V. J. Česká stylistika. Praha: Academia, 1992. MISTRÍK, Jozef: Štylistika. Bratislava: SPN, 1989.
8. MACUROVÁ, Alena, MAREŠ, Petr. Text a komunikace. Jazyk v literárním díle a ve filmu. Praha: Karolinum, 1992.
9. MAREŠ, Petr. Styl, text, smysl. Praha, Univerzita Karlova, 1987. Příruční mluvnice češtiny. Praha: Lidové noviny, 1996.
10. DEBICKÁ, Alena. O výstavbě a stylu textu: statistické analýzy a interpretace. Ústí nad Labem: UJEP, 1999.

додаatkova

11. ČECHOVÁ, M. Současná česká stylistika. Praha: ISV, 2003.
12. HAVRÁNEK, B.: Stylistika. In: Ottův slovník naučný nové doby. Dodatky k Velikému Ottovu slovníku naučnému. 1. sv. 6. dílu. Praha: Novina, 471 – 473.
13. HAUSENBLAS, K.: Výstavba jazykových projevů a styl. Praha: Univerzita Karlova, 1971.
14. HAUSENBLAS, K.: Od tvaru k smyslu textu. Stylistické reflexe a interpretace. Praha: FF UK, 1996.
15. HOFFMANNOVÁ, J. Stylistika a... Praha: Trizonia, 1997, s. 40–46
16. CHROMÝ, J.: Koncepce stylových faktorů v československé lingvistice: rozbor, kritika, návrh řešení. Naše řeč, 95, 2012: 57–69.
17. KRČMOVÁ, M.: Stylistika. In: J. Pleskalová – M. Krčmová, R. Večerka – P. Karlík (eds.), Kapitoly z dějin české jazykovědné bohemistiky. Praha: Academia 2007, 296–335.
18. MACUROVÁ, A.: Jazyk, styl, smysl, text – a stylistika. SaS, 54, 1993, s. 279–286.

19. MAREŠ, P.: České výzkumy stylu. Pojem stylu. Komunikační sféry. In: J. Hoffmannová – J. Homoláč – E. Chvalovská a kol.: Stylistika mluvené a psané češtiny. Praha: Academia 2016, 11–17.
20. MAREŠ, P.: Styl a stylové faktory. In: kol. autorů, Stylistika mluvené a psané češtiny. Praha: Academia 2016: 17–21.
21. MINÁŘOVÁ, E. Stylistika pro žurnalisty. Praha: Grada Publishing, 2011.
22. MINÁŘOVÁ, E.: STYLOTVORNÝ FAKTOR. In: Petr Karlík, Marek Nekula, Jana Pleskalová (eds.), CzechEncy - Nový encyklopedický slovník češtiny. 2017.
URL: <https://www.czechency.org/slovník/> STYLOTVORNÝ FAKTOR
23. PROŠEK, M.: Objektívni stylové faktory. In Uličný, O., S. Schneiderová (eds.), Komunikační situace a styl. Studie k moderní mluvnici češtiny 2, 2013, 143–151.

12. Інформаційні ресурси

1. Бібліотеки:

- Наукова бібліотека Львівського національного університету імені Івана Франка (вул. М.Драгоманова, 5, 17);
- кафедральна бібліотека;
- міські бібліотеки м.Львова: бібліотека АН імені В.Стефаника (вул.В.Стефаника, 2);
- Львівська обласна бібліотека (пр. Т.Шевченка, 13).

2. Інтернет-джерела:

- <http://sas.ujc.cas.cz/>
- <http://sas.ujc.cas.cz/>
- <https://www.czechency.org/>
- <https://www.korpus.cz/>